

ESPOON VAMMAISNEUVOSTO
ESBO HANDIKAPPRÅD

VAMMAISNEUVOSTON LAUSUNTO SOTE LAUTAKUNNALLE 28.9.2017

Kotihoidon asiakkuuden kriteerit Espoon vanhusten palveluissa

Vammaisneuvosto kantaa erityistä huolta siitä, että kotihoidon varassa on henkilöitä, jotka eivät selviä kotona ja joille kotihoito ei enää ole riittävä apu.

Vammaisneuvosto esittää, että

1. Kotihoidon asiakkuuden kriteerit Espoon vanhusten palveluissa palautetaan valmisteluun. Asiakirja tulee valmistella perustuslain §6 ja §19 huomioiden (yhdenvertaisuus sekä riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut kaikille).
2. Kriteerit esitellään vanhus- ja vammaisneuvostoille uuden kuntalain § 27 ja 28 mukaisesti. Neuvostot antavat esittelyn jälkeen asianmukaisesti valmistellut lausuntonsa.

Yleisesti:

Uusittu asiakirja perustuu entistä voimakkaammin vanhuspalvelulakiin. Vammaisina eläneiden henkilöiden tarpeet jäävät huomioimatta ikääntyessä. Lapsiperheiden ja 18-65 vuotiaiden vammaisten osalta tulisi olla oma ohjeistus, koska tarpeet ja tilanteet poikkeavat merkittävästi. Vammaisten aikuisten kohdalla on usein kyse lähes koko elämän kestävästä palvelutarpeesta. Ratkaisujen tulisi tukea henkilön aktiivisuutta ja osallisuutta vammaispalvelulain palveluilla sekä täyttää hoidon ja hoivan tarve esim. palveluasuminen kotiin -ratkaisuna.

Toimintakyvyn ja palvelutarpeen arvioinnissa tulee selvittää, riittääkö kotihoito, voiko asiakas enää asua kotona vai tarvitaanko hoiva-asumista (vrt. Espoo Tarinan kirjaukset). Asiakkaan tilannetta tulee arvioida jatkuvasti ja ryhtyä tarvittaviin toimiin tilanteen heikentyessä. Kotihoidon tulee tarjota asiakkaalle asianmukainen hoito oikea-aikaisesti.

Tilanteissa, joissa asiakas kieltäytyy hoidosta tai käyttäytyy esim. aggressiivisesti, tulee selvittää, miten tarvittava hoito voidaan järjestää. Asiakasta ei voida jättää ilman välttämätöntä hoitoa. Epätoivottava käyttäytyminen voi johtua asiakkaan sairaudesta.

Moni asiakas on tilanteessa, jossa elämänhallinta on jo heikentynyt. Mikäli omaisia ei ole, tulee käynnistää toimet edunvalvojan nimeämiseksi. Edunvalvojan tulee huolehtia tarvittavien palveluiden hakemisesta, maksuista sekä seurata palveluiden toteutumista.

Asiakkaan taloudellinen tilanne ei saa estää tarvittavien palvelujen saantia tai käyttöhalukkuutta. Asiakkaalle ja hänen edustajilleen tulee tiedottaa myös asiakasmaksun alentamisesta tai perimättäjättämisestä.

Lausuntopyyntö

Vammaisneuvosto edellyttää, että jatkossa lausuntopyynnot esitetään hyvissä ajoin, jotta vammaisneuvoston lausunto saadaan lautakunnan esityslistan liitteeksi.

Tässä asiakirjassa prosessitaulukkoon tulee lisätä Espoon vammaisneuvoston hyväksyntä.

Espoossa 25.9.2017

Pirkko Kuusela
Vammaisneuvoston pj

Hanne Österberg
Sote-työryhmän pj

Jakelu: Sosiaali- ja terveyslautakunta,
Valmistelijat

Tiedoksi: Vammaisneuvosto